



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

## พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ดนิตา สายทองสุก<sup>1</sup>, บุญวัฒน์ สว่างวงศ์<sup>2</sup>, ธัญชนก สุรชันธ์<sup>3</sup>

<sup>1,2</sup>สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,  
<sup>3</sup>มหาวิทยาลัยบูรพา,

Email: danita7741@gmail.com<sup>1</sup>, Boonwatsa@ssru.ac.th<sup>2</sup>, thanchanok19@hotmail.com<sup>3</sup>

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดและพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2561 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้มีจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที (T-test) ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่จะทดสอบด้วยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

### ผลวิจัยพบว่า

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยได้รับความรู้จากสื่อ 3 ลำดับ คือ สื่ออินเทอร์เน็ต บุคคลใกล้ชิด เพื่อน/อาจารย์/ผู้ปกครอง และ วิทยุ/โทรทัศน์ และรู้จักยาเสพติดมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ยาบ้า กัญชาและกระท่อม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เคยถูกชักชวนให้ลองยาเสพติดและไม่ทราบว่าเพื่อนของตนเองนั้นเสพยาเสพติด โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งที่รู้ว่าเพื่อนบางคนเสพยาเสพติดและทราบว่าวิธีการกินเป็นวิธีการเสพยาเสพติดที่เพื่อนใช้กันมากที่สุด และสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งติดยาเสพติดมากที่สุดคือ การอยากลอง โดยมีความคิดเห็นว่ายาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเองมากที่สุด

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับพฤติกรรมที่มีต่อการป้องกันยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดจึงทำให้นักศึกษาไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชักชวนให้ไปเสพยาเสพติด นักศึกษามีการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธจากยาเสพติด นักศึกษามีความระมัดระวังเวลาเจอคนแปลกหน้า เมื่อนักศึกษาเครียดจะใช้วิธีอื่นแทนการเสพยา นักศึกษาจะเลือกคบเพื่อนที่ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษาหลีกเลี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด เช่น เที้ยวกลางคืน

**คำสำคัญ :** ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด, พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติด



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

## Drug defensive behavior of the students of Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University

Danita Saithongsuk<sup>1</sup>, Boonwat Sawangwong<sup>2</sup>, Thanchanok Surakhan<sup>3</sup>

<sup>1,2</sup>Police Administration Program, Suan Sunandha Rajabhat University,

<sup>3</sup>Burapha University,

Email: danita7741@gmail.com<sup>1</sup>, Boonwatsa@ssru.ac.th<sup>2</sup>, thanchanok19@hotmail.com<sup>3</sup>

### Abstract

The purpose of this research is to study the understanding and defensive behavior of drug abuse of the students of Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunantha University. The sample that has been participated in this research is the registered student of Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunantha University in the year of 2018. There are 400 participants who participate in this research. The data that has been used in this research came from the survey questionnaire. The statistic method that has been use for analysis purpose are percentage of frequency, mean standard deviation, T-test, One-way ANOVA, and LSD (Least Significant Difference). The result found that;

1. Most of the participants gain the knowledge of drugs abuse through internet, close related relationship (friend, family and teacher), and broadcast media. The most known drugs are Amphetamine, Marijuana, and Kratom. In addition, the research found that most of the participants never been convinced to try any of the mentioned drugs and do not know that their closed related are in the use of any kind of drugs. However, there are some of the participants who know that the use of drugs are existing among their closed related and the most popular way of drug consumption is by drinking. The reason that mostly cause the consumption of drug among the participants is because they want to try and know the effect of the drug.

2. The result of this research shows that most of the participants has an excellent level of drug defensive behavior which can be divided in to 3 level (Highest, middle, lowest). According to the result, the participant has great knowledge of drug abuse so that they decided not to get involved. This sequence belongs to the highest mean. Following by the middle which include many sequences. Firstly, the participant will deny immediately when they get convinced to try any kind of drug. Secondly, the participant has a defensive procedure to protect themselves from the drug. Thirdly, the participant always be careful when they get to meet a stranger. Fourthly, the participant has an alternative way to decrease their stress. Lastly, the participant choose to hang out with the friend who does not have a potential to get involve with any kind of drug. In addition, the lowest mean consist of one sequence. The participant choose to avoid the risk of potential to get involve with any kind of drug.

**Keywords :** Understanding of drug abuse, Drug defensive behavior



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

## บทนำ

ปัญหายาเสพติดถือได้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน โดยมีการแพร่ระบาดและขยายไปทั่วภูมิภาคของประเทศมากขึ้น ซึ่งนับเป็นปัญหาที่ทุกภูมิภาคพบเจอและต้องให้ความสำคัญ จึงต้องการให้ทุกภาคส่วนเร่งแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเร่งด่วน จากรายงานสถานการณ์ยาเสพติดโลกประจำปี 2018 ได้ระบุว่า มีผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น 65% ระหว่างปี ค.ศ. 2016 – 2017 ซึ่งเป็นระดับที่มากที่สุดเท่าที่มีการบันทึกสถิติไว้ และได้มีการระบุไว้ว่า กัญชา ยาบ้า พืชกระท่อม ไอซ์ เฮโรอีน เป็นสารเสพติดที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จากสถิติพบว่า มีประชากรโลกอายุระหว่าง 15-64 ปี ราว 275 ล้านคน ใช้ยาเสพติดเป็นจำนวนมาก และมีผู้เสียชีวิตจากการเสพยาเสพติดเกือบ 5 แสนคน ซึ่ง UNODC เชื่อว่าตัวเลขจริง ๆ อาจมากกว่านั้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) โดยพื้นที่ที่มียาเสพติดระบาดมากที่สุดก็ยังคงเป็นกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมทั้งจังหวัดที่ใกล้เคียง อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดนครปฐม (สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” สถานการณ์ปัญหาเสพติดในประเทศไทย, 2560) เนื่องจากเป็นแหล่งที่ทำการพักยาเสพติดและพร้อมที่จะนำยาเสพติดนั้นไปแพร่ระบาดยังพื้นที่อื่น ๆ และในรายงานนั้นยังระบุอีกว่าพื้นที่กรุงเทพมหานครยังคงเป็นพื้นที่ที่มียาเสพติดแพร่ระบาดอยู่จำนวนมาก พบว่า ร้อยละ 17.8 ซึ่งกลุ่มผู้เสพนั้นจะอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่กลุ่มอายุ 20 ปี ถึง 25 ปี กลุ่มรองลงมาคือกลุ่มอายุ 15 ปี ถึง 19 ปี และได้มีการพบว่า นักศึกษา จำนวน 5,365,942 คนทั่วประเทศ มีนักศึกษาที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดถึง 663, 290 คน (บทความเชิงวิชาการ: วัยรุ่นกับยาเสพติด, 2553) นั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่มีโอกาสจะเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากนักศึกษาที่กำลังอยู่ในวัยนี้เป็นช่วงวัยที่ดำเนินชีวิตอยู่ในช่วงหัวเรียวหัวต่อ เป็นช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากลอง ความคึกคะนอง ต้องการสร้างตัวตนเพื่อเป็นที่ยอมรับจากบุคคลรอบข้างรวมถึงความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในเรื่องของยาเสพติด นักศึกษาเป็นช่วงวัยที่กำลังจะเริ่มใช้ชีวิตด้วยตนเองทำให้มีปัญหาหลาย ๆ อย่างเข้ามาในชีวิต เช่น ทั้งเรื่องเรียน เรื่องครอบครัว เรื่องเพื่อน เรื่องแฟน ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดความเครียดและไม่รู้จะแก้ปัญหาอย่างไรอาจจะนำไปสู่การแก้ปัญหาในทางที่ผิด เช่น นักศึกษา ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดตึ๊งและยังไม่สามารถป้องกันตนเองจากยาเสพติดได้ อาจจะทำให้นักศึกษาตกเป็นทาสของยาเสพติด

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้มีวิสัยทัศน์มีความประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่ามีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมากน้อยเพียงใดและในขณะเดียวกันเพื่อทราบว่ามีนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดได้หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางป้องกันยาเสพติดไม่ให้เข้ามามีผลกระทบต่อนักศึกษา

## วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

## สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษานักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่แตกต่างกันส่งผลให้มีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดแตกต่างกัน

## การทบทวนวรรณกรรม

### ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด

สุทธิพันธ์ ธรรมไพจิตร (2544: 2-4) ได้อธิบายว่า ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ที่ได้จากธรรมชาติหรือสังเคราะห์ขึ้น เมื่อเสพหรือการรับสารเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีใดวิธีหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการกิน สูบ ฉีด ดม เป็นต้น เมื่อเสพยาเสพติดเป็นระยะเวลาอันยาวนานจะส่งผลต่อผู้เสพดังนี้

1. ทำให้ผู้ที่เสพยาเสพติดจำเป็นจะต้องใช้ยาเป็นจำนวนที่มากขึ้น เพื่อส่งผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ที่เสพยาเสพติดเท่าเดิม ที่เป็นเช่นนี้เพราะร่างกายของมนุษย์นั้นได้รับสารเคมีที่มีฤทธิ์ต่อสมองเข้าไปในระยะเวลาอันยาวนาน ร่างกายจะเกิดอาการติดยา จึงทำให้ฤทธิ์ของสารเคมีนั้นมีผลต่อสมองลดลง ในขณะที่ฤทธิ์ของยาเสพติดที่มีต่อสมองลดลง แต่ผู้ที่เสพยาเสพติดต้องการผลเท่าเดิมเขาจึงจำเป็นต้องเพิ่มปริมาณยาเสพติดมากขึ้น

2. เมื่อต้องการจะหยุดเสพยาเสพติดจะมีอาการทางร่างกายและจิตใจเกิดขึ้น เรียกว่า อาการคนขาดยาซึ่งอาการขาดยาของยาเสพติดแต่ละชนิดนั้นจะมีอาการและความรุนแรงแตกต่างกันไป อาการขาดยานี้เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้คนที่อยากเลิกยาเสพติดไม่สามารถเลิกได้

3. ผู้ที่ติดยาเสพติดมีความต้องการที่จะเลิกยาเสพติดอยู่บ่อยครั้ง แต่มักจะไม่สำเร็จหรือบางคนนั้นเลิกเสพไปแล้วแต่ก็มักจะกลับมาเสพใหม่อีกครั้ง เนื่องจากยาเสพติดมีอิทธิพลต่อสมองของผู้ที่เสพอย่างมาก

4. ผู้ที่ติดยาเสพติดนั้นมักจะเสียเวลาไปกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น ๆ ผู้ที่ติดยาเสพติดบางรายอาจเสียเวลาไปกับการเสาะหายาเสพติด

5. ผู้ที่ติดยาเสพติดนั้นจะมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านอาชีพการงาน ด้านครอบครัว เพราะชีวิตส่วนใหญ่จะเสียเวลาไปกับเรื่องยาเสพติด

### ประเภทของยาเสพติด

ส่วนวิชาด้านยาเสพติด สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2553 : 8-9) ได้แบ่งประเภทของยาเสพติดไว้ ดังนี้

1. แบ่งได้ตามแหล่งที่เกิด ได้แก่

1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นมาจากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กระช่อม และ กัญชา

1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตมาจากการสังเคราะห์ของสารเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

2. แบ่งตามคุณสมบัติของสิ่งเสพติดทางการแพทย์จัดให้ยาและสารเคมีมีอีกหลายชนิดเป็นสิ่งเสพติดให้โทษโดยแบ่งตามคุณสมบัติของสิ่งเสพติดได้ 5 ประเภท คือ

จำพวกที่ 1 ฝิ่นหรือสารที่มีส่วนประกอบของฝิ่น เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เพ็คตินีน โฟแซฟโตน เป็นต้น

จำพวกที่ 2 ยานอนหลับชนิดต่าง ๆ เช่น ฟีนobarbital เซโคนัลโบรไมด์ พาราไฮด์ เป็นต้น



จำพวกที่ 3 ยากล่อมประสาท เช่น ไดอะซีเพม และเมโพรดาเมต เป็นต้น

จำพวกที่ 4 ยากระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน โคเคอิน และไบกระท่อม เป็นต้น

จำพวกที่ 5 ยาที่ทำให้ประสาทหลอน เช่น กัญชา L.S.D. , D.M.T. , S.T.P. และพวกเห็ดชนิดต่าง ๆ

### สาเหตุการติดยาเสพติด

**สันชัย วสุนธรา, 2547: 10-13** สาเหตุของการติดยาเสพติดไว้ 4 สาเหตุ ดังนี้

1) ออยากทดลอง มีการลองผิดลองถูก เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นอยากลองสิ่งแปลกใหม่ อยากรู้ อยากรองมีประสบการณ์การกับสิ่งต้องห้ามยิ่งถูกห้ามมากเท่าไรก็อยากจะทำทดลองมากเท่านั้นซึ่งเป็นนิสัยของมนุษย์ส่วนใหญ่

2) ความคึกคะนอง วัยรุ่นมักจะเป็นวัยที่มีความคึกคะนอง ชอบบอวตเก่ง คนพวกนี้อาจจะชอบแสดงความเก่งกล้าต่อกลุ่มเพื่อนเพื่อให้กลุ่มเพื่อนนั้นเกรงกลัว

3) การชักชวนของคนอื่น การชักชวนนั้นอาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นทางโฆษณา จากอินเทอร์เน็ต โดยกลุ่มผู้ชายนั้นก็มักจะพูดชักชวนว่ายาเสพติดนั้นมีสรรพคุณสารพัด

สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง ปัจจุบันมีผู้ขายสินค้าประเภท อาหาร ขนม หรือเครื่องดื่ม ได้นำสารเสพติดนั้นลงมาผสมกับสินค้าที่จะขาย เพื่อให้ผู้ที่มาซื้อสินค้าพอรับประทานไปก็จะติดรสชาติของสินค้า และภายหลังก็อาจจะกลับมาซื้อสินค้าร้านตน

### ผลกระทบจากการเสพยาเสพติด

**บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์, 2544** ผลกระทบต่อผู้ที่เสพยาเสพติด จะส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งฤทธิ์ของยาเสพติดนั้นจะเข้าไปถึงระบบประสาทและต่อระบบอื่น ๆ ของร่างกายด้วย ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม ร่างกายผอมซีด อ่อนแรง สมองเสื่อม หรืออาจปวดเป็นโรคระบบต่าง ๆ ที่ยาเสพติดสามารถออกไปฤทธิ์ เช่น โรคปอด โรคทางเดินอาหาร โรคหัวใจ โรคไต โรคตับ เป็นต้น และส่งผลให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายลดลง มีความผิดปกติจากการสื่อสารในสมอง และรวมไปถึงการทำร้ายตนเองและการทำร้ายผู้อื่น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการก่ออาชญากรรม ปล้น ใจ ชิงทรัพย์ หรือการฆ่า เพื่อที่จะทำให้มีเงินมาซื้อยาเสพติด ผลกระทบต่อครอบครัว ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของครอบครัว ผู้ที่เสพยาเสพติดจะได้รับความรับผิดชอบ

**สมิต วัฒนธัญญกรรม, 2544:22** ผลกระทบต่อสังคมที่เป็นปัญหาที่พบกันอยู่อย่างบ่อยครั้ง คือการก่ออาชญากรรม เช่น การปล้น การจี้ การชิงทรัพย์และการทำร้ายผู้อื่น นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น ผู้ที่ติดยาเสพติดนั้นส่วนใหญ่จะเป็นที่รังเกียจของสังคมนั้น

### 2. แนวคิดพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติด

**ปีนโค (2540:12)** ได้อธิบายไว้ว่า การป้องกันยาเสพติดควรที่จะต้องศึกษาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้เข้าใจในเรื่องของยาเสพติด โทษพิษภัยและผลกระทบที่เกิดจากการเสพยาเสพติด และการที่จะป้องกันยาเสพติดได้นั้นควรจะต้องรู้จักการปฏิเสธก็จะสามารถทำให้ตนเองนั้นไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและนอกจากนี้ยังมีอีกหลายวิธีที่จะทำให้ตนเองปลอดภัยจากยาเสพติด

#### 2.1 การป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

**สมจิตต์ วงศ์ปา (2546:97-99)** ได้อธิบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไว้ ดังนี้ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและยุ่งยาก เพราะมีทั้งปัญหาของยาเสพติด ปัญหาของ





การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ครอบครัว และปัญหาของสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง ปัญหาบางอย่างสามารถที่จะแก้ไขได้แต่บางปัญหาก็ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจึงต้องจำเป็นที่จะมีการประเมินลักษณะของปัญหาและมีการกำหนดแผนเพื่อที่จะดำเนินการให้ยาเสพติดนั้นลดลงหรือหมดออกไปจากสังคมไทย

## 2.2 วิธีป้องกันตนเองจากการติดสารเสพติด

นายแพทย์ สมภพ เรืองตระกูล ( 2543:173-175) วิธีป้องกันตนเองจากการติดสารเสพติด 5 ประการ

- 1) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดแก่นักเรียน ให้เด็กนักเรียนได้ทราบเกี่ยวกับฤทธิ์ของสารอาการเสพติดอันตรายและพิษของสารตลอดจนวิธีการแพร่ระบาดเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ร้ายแรงและเป็นอันตรายอย่างยิ่งของสารเสพติดชนิด เมื่อเด็กเกิดความกลัวต่อพิษภัยดังกล่าว โอกาสที่เด็กจะหันไปเสพยาเสพติดก็อาจจะน้อยลง
- 2) ให้เด็กได้มีการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และความนึกคิด การเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และความนึกคิดเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กมีแรงจูงใจที่จะไม่เสพยาเสพติด
- 3) สร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนต้านยาเสพติดเป็นที่ทราบกันดีว่าสังคมมีส่วนทำให้เด็กเสพยา
- 4) ฝึกทักษะการต่อต้านยาเสพติด การฝึกทักษะให้เด็กเกี่ยวกับวิธีการต่อต้านยาเสพติดปรากฏว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่การลงมือทำจริง
- 5) ให้เด็กนักเรียนได้ออกกำลังกายที่มีลักษณะบางอย่างเพื่อเป็นการคลายเครียด

## 2.3) การป้องกันและแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ปริญญา มิเพียร (2552 : 5) ได้สรุปการป้องกันยาเสพติด ประกอบด้วย 4 ประการ คือ

1. การป้องกันยาเสพติด คือ การอบรมชี้แนะประชาชนให้เข้าใจถึงโทษและภัยของยาเสพติด การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ชุมชน ในการไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและเข้าร่วมการรณรงค์การป้องกันยาเสพติด การส่งเสริมให้คนในชุมชนร่วมมือกันป้องกันปัญหายาเสพติดหรือร่วมมือกับตำรวจในการสอดส่องดูแลชุมชนให้ปราศจากยาเสพติด
2. การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติด คือ การติดตามข่าวสาร การรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติด การร่วมสืบหาข่าว ชี้เบาะแสเกี่ยวกับแหล่งผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดและแจ้งให้ตำรวจทราบ การร่วมรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในชุมชนเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบของยาเสพติด
3. การปราบปรามยาเสพติด คือ การอำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและปราบปรามยาเสพติดร่วมกับตำรวจอย่างจริงจัง การสนับสนุนให้ตำรวจใช้มาตรการที่เด็ดขาดปราบปรามผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายหรือผู้เสพยาเสพติด
4. การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด คือ การแนะนำให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ ชักชวนและสนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนได้เข้ารับการบำบัดเพื่อให้ผู้ที่ติดยาเสพติดได้เลิกจากการติดยาเสพติดและยังสามารถช่วยให้ผู้ที่ติดยาเสพติดได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

## 3. แนวคิดการปฏิเสธ

รัตนา ดอกแก้ว 2539:30 ได้อธิบายไว้ว่า ทักษะการปฏิเสธเป็นสิทธิของทุกคนและสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องนึกถึงความรู้สึกของอีกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วย ถ้าหากการปฏิเสธสิ่งเหล่านี้ได้สำเร็จอาจจะส่งผลให้พฤติกรรมของอีกฝ่ายเปลี่ยนแปลงไปได้



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

**จตุภูมิ แจ่มหม้อ** ได้กล่าวว่า ในสภาพสังคมปัจจุบันบางคนคงเคยถูกชักชวนให้เสพยา ยิ่งถ้าเป็นวัยรุ่นหรือวัยเรียน ซึ่งอยู่ในวัยศึกษาค้นคว้า ชอบทดลองจะส่งผลเสียร้ายแรงทั้งต่อตัวเองและความรู้สึกรู้สีกของพ่อแม่ ทางที่ดีควรรู้จักปฏิเสธยาเสพติด ซึ่งวิธีการปฏิเสธมีหลายวิธีง่ายดังนี้ โดยสามารถเลือกใช้ได้ตามสถานการณ์ที่พบ

#### 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

**ราไพ ไชยพาลี (2546:89-90)** ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่อยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านสังคม และด้านกฎหมาย ส่วนด้านของการป้องกันตนเองพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับป้องกันดีมาก โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองมากกว่านักเรียนชาย ส่วนนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาและนักเรียนที่ได้พักอาศัยอยู่กับคนอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดามีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับป้องกันดีมาก และเมื่อนำมาเปรียบเทียบระดับเจตคติต่อยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนเพศต่างกันซึ่งพบว่า นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับที่ถูกต้องมากกว่านักเรียนชาย ดังนั้น นักเรียนหญิงจึงมีความรู้ ความเข้าใจและมีความเชื่อในโทษของยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย

**เจริญ แฉพิมาย (บทคัดย่อ:2555)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยนั้นเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งผลวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดพบว่า ผู้ที่ทำการตอบแบบสอบถามนั้นได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดโดยได้รับจากสื่อ 3 ลำดับที่มากที่สุด คือ สื่อวิทยุ , สื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และ สื่อหนังสือพิมพ์ และผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักกับยาเสพติดชนิดไหนมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ยาบ้า กัญชาและใบกระท่อม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าชุมชนและที่พักอาศัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งจากผลวิจัยนั้นพบว่า ยาบ้า กัญชา และกระท่อม เป็นยาเสพติดแพร่ระบาดอยู่ในชุมชนมากที่สุด ส่วนผลวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดนั้น พบว่า ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนมากมีระดับพฤติกรรมที่มีต่อการป้องกันยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับป้องกันดีมาก นักศึกษาสามารถใช้ชีวิตได้โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด นักศึกษากลัวว่าถ้าเสพยาเสพติดจะทำให้โดนเจ้าหน้าที่จับและพร้อมที่จะปฏิเสธเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองเสพยาเสพติด

**นัตยา เข้าประมงค์ (บทคัดย่อ:2550)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปฏิบัติงานการป้องกันยาเสพติดและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา:กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่งทางวิทยฐานะความสอดคล้องของวิชาที่สอนกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา ว่ามีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานที่ศึกษาหรือไม่ ผลวิจัยพบว่า มีสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมาก คิดเป็นร้อยละ 66.7 และการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.5 และการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.7 เมื่อ



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

พิจารณาระหว่างความสัมพันธ์ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ว่ามีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานที่ศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่าง เพศ อายุ วุฒิการศึกษาอายุราชการ แต่มีความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางวิทยฐานะความสอดคล้องของวิชาที่สอนกับสาขา

### วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “เรื่องยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวนนักศึกษาทั้งหมดของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีการศึกษา 2561 มีจำนวนทั้งหมด 6, 221คน (สถิติจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนจากฝ่ายวิชาการ ในปี พ.ศ.2561) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยมีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัยคือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) ได้ทดสอบค่าที (T-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่จะทดสอบด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

### ผลการวิจัย

**ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่บิดามารดายังมีชีวิตอยู่ จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 81.8 สถานที่อยู่อาศัยจะอาศัยอยู่ห้องเช่า/หอพัก จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 ปัจจุบันอาศัยส่วนใหญ่อาศัยอยู่คนเดียว/แฟน จำนวน 153 คิดเป็นร้อยละ 38.3 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 3,501 บาท จำนวน 330 คิดเป็นร้อยละ 82.5

**ตอนที่ 2** ระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่านักศึกษาส่วนมากได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดทุกท่าน จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 นักศึกษาส่วนมากรับรู้เรื่องยาเสพติดจากสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 390 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 นักศึกษาส่วนมากจะรู้จักยาบ้าและกัญชา จำนวน 399 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยถูกชักชวนให้ลองยาเสพติด จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 และไม่ทราบว่ามีเพื่อนติดยาเสพติด จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 นักศึกษาไม่ทราบวิธีการ เสพยาเสพติดของเพื่อน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 นักศึกษาเข้าใจว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดมาจากการอยากลอง จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และนักศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการเสพยาเสพติดมีผลกระทบต่อครอบครัว จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4





**ตอนที่ 3** ระดับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับแรกคือนักศึกษามีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดจึงทำให้นักศึกษาไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ย 4.51 รองลงมาคือนักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชักชวนให้ไปเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 4.48 นักศึกษามีการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธจากยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 4.46 นักศึกษามีความระมัดระวังเวลาเจอคนแปลกหน้า มีค่าเฉลี่ย 4.40 เมื่อนักศึกษาเครียดจะใช้วิธีอื่นแทนการเสพยา มีค่าเฉลี่ย 4.38 นักศึกษาจะเลือกคบเพื่อนที่ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 3.95 และน้อยที่สุด คือ นักศึกษาหลีกเลี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด เช่น เทียวกลางคืนมีค่าเฉลี่ย 3.83 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

**ตารางที่ 1** แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยภาพรวม

พฤติกรรมป้องกันยาเสพติด	$\bar{X}$	ระดับการป้องกันตนเอง S.D	แปรผล	ลำดับ
1. นักศึกษามีการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธจากยาเสพติด	4.46	.745	มากที่สุด	3
2. นักศึกษามีความระมัดระวังเวลาเจอคนแปลกหน้า	4.40	.687	มากที่สุด	4
3. นักศึกษาหลีกเลี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด เช่น เทียวกลางคืน	3.83	.898	มาก	7
4. เมื่อนักศึกษาเครียดจะใช้วิธีอื่นแทนการเสพยา	4.38	.890	มากที่สุด	5
5. นักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชักชวนให้ไปเสพยาเสพติด	4.48	.798	มากที่สุด	2
6. นักศึกษามีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดจึงทำให้นักศึกษาไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง	4.51	.686	มากที่สุด	1
รวม	4.28	.72452	มาก	

**ตอนที่ 4** การทดสอบสมมติฐาน 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

- (1) จำแนกตามเพศ พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- (2) จำแนกตามชั้นปีการศึกษา พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่านักศึกษาที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- (3) จำแนกตามสภาพครอบครัว พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .003 แสดงว่านักศึกษาที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

(4) จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .016 แสดงว่านักศึกษาที่มีสถานที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(5) จำแนกตามปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ 0.118 แสดงว่านักศึกษาที่ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใครต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. มากกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

(6) จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือนพบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .003 แสดงว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

**ตารางที่ 2** การเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

พฤติกรรมป้องกันยาเสพติด	เพศ	ชั้นปีการศึกษา	สภาพครอบครัว	สถานที่อยู่อาศัย	ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน
1. พฤติกรรมป้องกันยาเสพติด	.000	.000	.003	.016	0.118	.003

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
2. นักศึกษาที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. นักศึกษาที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. นักศึกษาที่มีสถานที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
5. นักศึกษาที่ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใครต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
6. นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

### อภิปรายผล

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า นักศึกษาส่วนมากให้ความสำคัญกับเรื่องยาเสพติดและรู้โทษภัยอันตรายของยาเสพติด จึงเป็นผลทำให้นักศึกษารู้จักการป้องกันตนเองและไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด นักศึกษาส่วนมากรู้ว่าโทษของยาเสพติดเป็นเช่นไรและเมื่อติดยาเสพติดไปแล้วจะส่งผลกระทบต่อด้านใดบ้างจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญ แฉพินาย ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ



นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า พื้นที่บริเวณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นพื้นที่ที่มียาเสพติดระบาดมากที่สุดและยังคงเป็นพื้นที่ของกรุงเทพแลปริมณฑล เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่พักอาศัยและพร้อมที่จะกระจายยาเสพติดไปยังพื้นที่อื่น ๆ ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือจึงได้มีการป้องกันรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและได้รับรู้โทษและอันตรายของยาเสพติดจึงส่งผลให้นักศึกษามารถที่จะหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

### เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติด พบว่า

1. นักศึกษามีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดจึงทำให้นักศึกษาไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบที่เกิดจากยาเสพติดจึงทำให้ไม่อยากจะเข้าไปเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์ และ สมิต วัฒนธัญญกรรม** กล่าวสรุปได้ว่า ทั้งสองแนวคิดนี้ได้อธิบายผลกระทบที่เกิดจากยาเสพติดไว้ในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้ ผลกระทบต่อตัวผู้เสพ ผลกระทบต่อครอบครัว และผลกระทบต่อสังคม จึงทำให้นักศึกษาเกิดความตระหนักนึกคิดว่ายาเสพติดนั้นไม่ได้ส่งผลต่อตัวผู้เสพแต่ยังส่งผลกระทบต่อคนอื่นอีก นักศึกษาจึงมีความคิดที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมภพ เรื่องตระกูล กล่าวสรุปได้ว่า ยาเสพติดแต่ละชนิดนั้นมีโทษและอันตรายที่แตกต่างกันไป บางชนิดส่งผลให้ร่างกายและจิตใจทรุดโทรม จิตใจเพื่อฝัน แต่ยาเสพติดบางชนิดถ้าตัวผู้เสติดิตดมันขนาดหนักและเมื่อตัวผู้เสพนั้นไม่ได้ทำการเสพส่งผลให้ถึงขั้นเกิดการคิดสั้นฆ่าตัวตาย เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความกลัวและไม่กล้าเข้าไปยุ่งกับยาเสพติด

2. นักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชักชวนให้ไปเสพยาเสพติด โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า นักศึกษารู้ถึงโทษภัยอันตรายของยาเสพติดแล้วจึงเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้นักศึกษาไม่อยากจะเข้าไปเกี่ยวข้องจึงเป็นเหตุผลที่นักศึกษาจะต้องทำการปฏิเสธ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ **รัตนดา ดอกแก้ว** กล่าวสรุปได้ว่า ทักษะการปฏิเสธเป็นสิทธิของทุกคนและสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องนึกถึงความรู้สึกของอีกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วย ถ้าหากการปฏิเสธสิ่งเหล่านี้ได้สำเร็จอาจจะส่งผลให้พฤติกรรมของอีกฝ่ายเปลี่ยนแปลงไปได้ และสอดคล้องกับแนวความคิดของจตุภูมิ แจ่มหม้อ กล่าวสรุปได้ว่า ในสภาพสังคมปัจจุบันบางคนเคยถูกชักชวนให้เสพยา ยิ่งถ้าเป็นวัยรุ่นหรือวัยเรียน ซึ่งอยู่ในวัยศึกษาคณะน้องชอบทดลองจะส่งผลเสียร้ายแรงทั้งต่อตัวเองและความรู้สึกของพ่อแม่ ทางที่ดีควรรู้จักปฏิเสธยาเสพติด

3. นักศึกษามีการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธจากยาเสพติด โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า นักศึกษามีการป้องกันตนเองเพราะนักศึกษารู้ว่ายาเสพติดนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวและการป้องกันขั้นแรกคือ การรู้จักการปฏิเสธเมื่อมีกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มคนแปลกหน้าจะนำยาเสพติดมาให้เราทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ **จตุภูมิ แจ่มหม้อ** กล่าวสรุปได้ว่า ในสภาพสังคมปัจจุบันบางคนเคยถูกชักชวนให้เสพยา ยิ่งถ้าเป็นวัยรุ่นหรือวัยเรียน ซึ่งอยู่ในวัยศึกษาคณะน้อง ชอบทดลองจะส่งผลเสียร้ายแรงทั้งต่อตัวเองและความรู้สึกของพ่อแม่ ทางที่ดีควรรู้จักปฏิเสธยาเสพติด และนักศึกษาจะต้องรู้จักวิธีการปฏิเสธ ซึ่งสอดคล้องกับแนว กรมนอนมัย โดยหลักการปฏิเสธมี 4 ประการ การปฏิเสธด้วยความจริงใจและความเคารพ ควรจะต้องปฏิเสธด้วยความชัดเจนทั้งน้ำเสียง คำพูด และท่าทาง ให้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล เพราะ การมีแค่เหตุผลอาจจะทำให้คำปฏิเสธมีข้อโต้แย้งกลับมา การขอความคิดเห็นจากอีกฝ่ายโดยที่ไม่เอา



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ความคิดเห็นของตัวเองเป็นหลัก และควรที่จะขอบคุณเมื่ออีกฝ่ายรับการปฏิเสธ ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิเสธที่ดี เพราะได้คำนึงถึงความคิดของอีกฝ่ายเมื่อถูกเข้าชี้ ไม่ควรนำคำพูดเหล่านั้นกลับมาคิดมาก ควรยับยั้งในการปฏิเสธ และหาทางออกโดยเลือกวิธีต่อไปนี้

4. นักศึกษามีความระมัดระวังเวลาเจอคนแปลกหน้า โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า คนแปลกหน้าหรือบุคคลที่นักศึกษาไม่คุ้นเคยหรือไม่รู้จักอาจจะนำพายุสาเหตุดีเข้ามาถึงตัวของนักศึกษาได้ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ไม่ให้นักศึกษาถึงความระมัดระวังเวลาเจอกับกลุ่มคนแปลกหน้า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นและแนวความคิดอื่น

5. เมื่อนักศึกษาเครียดจะใช้วิธีอื่นแทนการเสพยา โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า นักศึกษาคิดว่ายาสาเหตุดีไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องเลยส่งผลให้นักศึกษาหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดและหาวิธีการอื่นเพื่อจะเป็นวิธีในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับแนวความคิดของ**สมภพ เรืองตระกูล** กล่าวสรุปได้ว่า เป็นแนวคิดที่หากิจกรรมสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ เมื่อนักศึกษาเครียดนักศึกษาสามารถที่จะหา กิจกรรมเพื่อทำให้ตัวเองผ่อนคลายทำให้ตัวนักศึกษาไม่เครียด จากแนวความคิดนี้ วิธีการทำให้ตนเองไม่เครียดนั้น คือ การออกไปพักผ่อนกับครอบครัว ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว

6. นักศึกษาจะเลือกคบเพื่อนที่ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อตัวนักศึกษามาก ในปัจจุบันนี้นักศึกษาส่วนมากอยากเป็นที่ยอมรับของคนภายในกลุ่ม เห็นเพื่อนทำอะไรก็อยากทำตาม การเลือกคบเพื่อนนั้นเป็นเรื่องที่ยากเพราะเราไม่รู้ ว่าเพื่อนแต่ละคนมีลักษณะนิสัยที่แท้จริงเป็นยังไง บางคนอาจจะคบกับเราเพื่อหวังผลประโยชน์ บางคนอาจจะช่วยส่งเสริมเราในด้านต่าง ๆ การคบเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เราไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดถ้าเรารู้จักคบเพื่อนที่ดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นและแนวความคิดอื่น

7. นักศึกษาหลีกเลี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด เช่น เทียวกลางคืน โดยพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า การที่จะสามารถหลีกเลี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดนั้นต้องขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ตนเองอาศัยอยู่ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ยาเสพติดมักจะแพร่ระบาดตามสถานที่บันเทิง และวัยรุ่นในปัจจุบันชอบการสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนเป็นประจำ อาจจะส่งผลให้ตัวนักศึกษาได้เจอกับกลุ่มคนที่เสพยาเสพติด นักศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องหลีกเลี่ยงให้ไกลจากคนกลุ่มนั้นเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงในการใช้ยาเสพติด

### ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดเชิงเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่น เนื่องจากแต่ละสถานศึกษาจะมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สภาพปัญหาจึงมีความแตกต่างกัน
2. ควรศึกษาวิจัยถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ ตำรวจ ชุมชน สถานที่ศึกษา เพื่อได้ทราบกระบวนการของการแก้ไขปัญหาในภาพรวม

### ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เพื่อป้องกันยาเสพติด”



การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

2. ควรมีข้อเสนอแนะในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
3. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์นักศึกษาโดยตรง เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและเข้าถึงปัญหาได้ดียิ่งขึ้น

### กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์บุญวัฒน์ สว่างวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่ท่านได้ให้ความเมตตาดูแลให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้และช่วยในการตรวจสอบแก้ไขในการทำวิจัยเล่มนี้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างยิ่งจึงมีอาจจะกล่าวคำอื่นได้นอกจาก “กราบขอพระคุณ” อย่างสูง

ขอขอบคุณ อาจารย์พัชรมณี ธนพัฒน์เจริญ ที่ได้ให้คำแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการศึกษาทำวิจัยในครั้งนี้รวมถึงแนะนำในการใช้ภาษาที่ถูกต้องและขอขอบคุณ ดร.บรรจงเศก ทรัพย์โสภา ที่ได้ให้ความรู้และคำปรึกษาในเรื่องของการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องในการตอบแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ตอบแบบสอบถามซึ่งทำให้วิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้กราบขอพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้การสนับสนุนให้คำปรึกษาและคอยให้กำลังใจในการศึกษาทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่าคุณค่าของการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเรื่องนี้จะเป็ประโยชน์แก่บิดามารดา เด็ก เยาวชน ทั่วไป

### เอกสารอ้างอิง

- จตุภูมิ แจ่มหม้อ. **วิธีปฏิเสธยาเสพติด** ค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562, จาก [http://www.cwky.ac.th/data\\_90399?fbclid=IwAR3uf4IHzur\\_8T-8UBRJENga2uWMsCl16UpVr2sm13ueoSxRD1EQDTvpNW8](http://www.cwky.ac.th/data_90399?fbclid=IwAR3uf4IHzur_8T-8UBRJENga2uWMsCl16UpVr2sm13ueoSxRD1EQDTvpNW8)
- เจริญ แฉพิมาย (บทคัดย่อ:2555) . **พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ** . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- นาดยา เข้าประมงค์ (บทคัดย่อ:2550) **สภาพปฏิบัติการป้องกันการยาเสพติดและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา:กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- นายแพทย์ สมภพ เรื่องตระกูล.2543 **ยาเสพติดมหันตภัยเจ็บที่ป้องกันได้ วิธีป้องกันตนเองจากยาเสพติด** สำนักพิมพ์ เรือนแก้วการพิมพ์,173-175.
- บุญเรือง ไตรเรืองวรรณ.2544 **การป้องกันยาเสพติด** ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2562 จาก [http://dusithost.dusit.ac.th/sci\\_instrument/scil/drug17.html](http://dusithost.dusit.ac.th/sci_instrument/scil/drug17.html)
- ปิ่นโค. (2540) **ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.





การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3  
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา  
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- รัตนา ดอกแก้ว. ผลการพัฒนาชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- ราไพ ไชยพาลี.(2546) เจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วารสารศึกษาศาสตร์ : บทความเชิงวิชาการ:วัยรุ่นกับยาเสพติด ปีที่12 ฉบับที่3 มหาวิทยาลัยนเรศวร ค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2562 [https://www.tci-thaijo.org/index.php/edujournal\\_nu/article/download/9308/8420/](https://www.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/download/9308/8420/)
- สมจิตต์ วงศ์ปา.2546 การพยาบาลผู้ป่วยวัยรุ่นเสพยาบ้า.กรุงเทพมหานคร สถาบันเสพติดธัญรักษ์ สมิต วัฒนธัญญกรรม, 2544 ตำราบำบัดการรักษผู้ติดยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วัชรอินเตอร์ปริ้นติ้ง, 22.
- สันชัย วสุนธรา.2547. จิตวิทยา กรุงเทพฯ:สามัญนิติบุคคล.10-13
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). รายงานสถานการณ์ยาเสพติดโลก . ค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562, จาก <https://www.voathai.com/a/un-global-cocaine-opium-production-hits-record-high/4455570.html>
- สำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ค้นเมื่อวันที่15 มีนาคม 2562, จาก<https://www.msn.com/th-th/news/national/มาถึงจุด-ยาบ้า-ล้นตลาด-ซื้อง่ายในราคาแสนถูก/ar-BBO8hkg>
- สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.2553. **เรียนรู้เรื่องยาเสพติด** ชีวิตปลอดภัย (2553 : 8-9)